

Folketingets Beskæftigelsesudvalg

Beskæftigelsesministeren

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

29. marts 2023

J.nr. 2023-10/612 - 2023-
2579

Nye resultater fra NFA om årsager til tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet

Kære medlemmer af Beskæftigelsesudvalget

Til orientering vedlægger jeg en rapport fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) om blandt andet selv vurderet helbred, nedslidning, arbejdsevne og årsager til tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet blandt seniorer (+50-årige) på efterløn, tidlig pension, seniorpension og førtidspension.

Resultaterne er baseret på spørgeskemabesvarelser fra i alt cirka 4.200 seniorer på efterløn, tidlig pension, seniorpension eller førtidspension, der blev indsamlet i 2022. Datagrundlaget er justeret for bl.a. køn, alder og uddannelse, så resultaterne er repræsentative for de respektive grupper.

Resultaterne viser blandt andet, at seniorer på visitationsbaserede tilbagetrækningsordninger (seniorpension og førtidspension) i højere grad end seniorer på rettighedsbaserede tilbagetrækningsordninger (efterløn og tidlig pension) selvrapporterer dårligt eller mindre godt helbred, fysisk og psykisk nedslidning, nedsat arbejdsevne, smerter og stress, samt vurderer, at deres seneste job var fysisk betonet. Andelen af seniorer, der kommer fra fysisk betonede jobs, er relativt stor indenfor alle fire tilbagetrækningsordninger.

Dårligt helbred og oplevelsen af ikke længere at kunne klare arbejdet er de mest udbredte årsager til, at seniorer på visitationsbaserede tilbagetrækningsordninger rapporterer, at de forlader arbejdsmarkedet. Omvendt er de mest udbredte årsager til, at seniorer på rettighedsbaserede tilbagetrækningsordninger forlader arbejdsmarkedet, at de ønsker sig mere tid til familie og fritidsinteresser samt mulighed for at bestemme over deres egen tid. Blandt mænd på tidlig pension var fysisk nedslidning dog også en udbredt årsag.

Det er sandsynligt, at visitationsprocessen for tilkendelse af førtidspension og seniorpension kan medvirke til at bekræfte og bestyrke selv vurderingen af et dårligere helbred, fysisk nedslidning, nedsat arbejdsevne mv. Det kan derfor ikke udelukkes, at det kan være en delvis forklaring på, at oplevelsen af dårligt helbred, nedslidning, nedsat arbejdsevne, smerte og stress er væsentligt mere udbredt hos seniorer på seniorpension og førtidspension end seniorer på efterløn og tidlig pension.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen